

Department of Local Government,
Sport and Cultural Industries
Office of Multicultural Interests

Gharbi Australian “Ana Deru Kerit bita Muterzim” Mahlumat le Mutahmarat

Kan inta ligo huwo sab hasan inta bi onusu ma Inglisi, kerit de bagder sibu wakilat bita okuma bi arufu inta deru muterzim.

Hal Kef ana bi stamilu kerit de?

Katifu isim bita lugha al inta bi kelemu au stamilu fi gidam bita kerit de bi Inglisi. Kan inta bi onusu au stamilu ahktar min wahid lugha, katifu lughat tanin de fi kerit fi silsila bita gowi futu kulu le deif futu kulu. Asadu jol al wodi le inta Keirt de hasan bi sadu ma de kan dururi.

Kan inta deru musada min muterzim hasan inta bi stamilu khadamat bita okuma, wori kerit bitak le uduo bita muwazafin. Humon bi jeribu hasan kutu muterzim (au ena ena au bi telefon) al bi kelemu lugha bitak.

Kan muterzim al bi kelemu lugha bitak al awel mafi, oduo bita muwazafin bi jeribu hasan biligo muterzim al bi kelemu lugha bitak nimira itinin au talata.

Hal de munu bi ligo Kerit bita Muterzim?

Iya jol al deru musada hasan bi onusu ma Inglisi kan bi stamilu khadamat bita okuma bi ligo Kerit.

Hal thaman bita Kerit de kam?

Kerit de majani. Kan inta woduru kerit bitak, inta bagder ligo al jedid sakit.

Min wen ana biligo Kerit?

Kerit de fi moujut fi marakaz bita mawrid bita hijra (migrant resource centres) nas al biwodi khadamat fi mutahmara bita shakafi al barau barau, juju min musedfat al aam, maderesat ma marakaz bita Inglisi al gowi sedid, juju min nas bita sulta bita okuma al mahali, mujtama bita Ateresat al fi WA (the WA Deaf Society) ma Khadamat bita Muterizim al fi Kimberly (the Kimberly Interpreting Service).

Hal ladi miten an bi stamilu kerit de?

Inta bi stamilu kerit de ladi inta deru musada min muterizim ashan inta bi akudu khadamat bita okuma. Yom bitou ma bi kalasu.

Hal nas tanin bi agder stamilu kerit bitai.

Iya jol al bi onusu au stamilu lugha bitak bagder stamilu kerit bitak, makulu oduo bita osura bitak?

Hal ana bikun bi asadu muterizim kan ana ma andu kerit?

Ayi wa. Inta lisa bagder asadu muterizim le wakil bita okuma sala kun inta ma indu kerit.

Hal ana bagder dafa muterizim?

La. Kan inta bagder stamilu khadamat bita okuma, al wakil bagder dafa muterizim.

Hal ana bagder asadu muterizim al rajil au mara?

Inta bagder asadu muterizim al rajil au mara. Lakin, zaman tanin ma bikun sahil ashan wodi talaba bitak.

Hal kede ana asadu uduo bita osura au sabiat ashan bi terizim?

De mafi fekira fogo, ile ashan wodi mahlumat al shahil au fi haja ma hasil kubal kida.

Sabiat au uduo bita usura bi kun bagder dakal hasas, au mokin andu marifa ta shukul al dururi ma teksim. Iya jol al umur bitou tehet 18 sene kede ma asadu ashan bi terizim.

Hal kede an sibu khadamat arufu le gidam gali ana deru muterizim?

Ayi wa, ile de fi tawarik, huwo kwec ashan inta bi kabaru muwazafin le gidam gali inta deru muterizim ashan humon bikutu le inta kuta tani al dururi.

Hal kan ana ma wori le muwazafin legidam gali ana deru muterizim?

Muwazaffin bi amulu ma teriga bitomon kulu ashan bi shadu inta. Mashalan, humon mumkin:

- stamilu muterizim ma telefun, kan ena ena muterizim mafi.
- Kutu sawa al jedid le inta ta ijahrat kan muterizim bikun fi moujut
- bi wodi le inta mahlumat fi lugha al inta bagaderu agara, kan fi moujut, au
- stamilu uduo bita muwazafin al bi onusu lugha bitak, kan tani fi moujut, ashan inta biligo mahlumat al sahil, ashan bagder sadu kutu mawid ma muterizim.

Hal ana bi amulu sunu kan talaba bitai bita muterizim abau?

Zaman tanin wakil ma bagder wodi le inta muterizim lakin bi jeribu hashan sadu inta ma teriga tani (fi mishal, bi wodi mahlumat fi lugha al inta bi agara. Lakin, be tafadhali wori le wakil kan inta ma bagder hashan agara fi lugha bitak).

Kan inta deru muterizim wa asadu wahid lakin wakil huwo aba, inta mumkin bagder gedim sekwa.

Kan inta ma sedek ma juwaba bita wakil inta bagder nadi al Western Australian Ombudsman fi 92207555 au email mail@ombudsman.wa.gov.au. Inta bagder amulu de fi lugha bitak.

Hal ana bi stamilu Kerit bita Muterizim de wen?

De bikun hashan sunu al inta deru kelim, wakilat bita okuma lazim iktaru iya zaman kan min mafis muterizim lazim, bagder au mugin bi stamilu. Deru humon hashan stamilu muterizim fi mahal al inta andu hogug, saha ma himaya bitak fi hal al khatar. Wakilat bita okuma ali mugin deru istamilu muterizim bi samilu:

- musesfa al aam
- mahata bita bolis
- makama ma istimah
- maderasat bita Wilaya
- maktab bed al aam
- maktab bita okuma al mahali.

Deru inta kede amulu tamtis kan hela bitaki indu iya dicator ma izakana al silu musada ta khadamat ta muterizim ta sakit al gurus de dafa ma Department of Social Services.

Kan inta ateresa au sab ashan asuma inta , muterizimat bita Auslan ayani bi wodi le inta mawid bita musesfa al khas ma al National Auslan Booking and Payment Service(NABS) bi dun gurus le inta. NABS bi ligo min website ta omon www.nabs.org.au.

Hal wen ana ma bi stamilu Kerit bita Muterizim

Ketir khadamat amal ma tizarat ma bi wodi muterizim.

Munazamat ze musesfa al khas ma iyadad, maderesat al khas, khadamat bita kanun al khas ma sirkat bita masna khas mugin bi rudu hashan jahizu le muterizim, lakin mugin humon be asadu inta hashan dafa hashan stamilu muterizim.

Kan inta Ateresa au sab hashan bi hasuma inta, nas al bi wodi talim al khas ayani deru hashan bi wodi le inta muterizim fi tet al Ganun bita Umsuria bita Muwagin (Mustawan bita Maderesa) (*DisabilityDiscriminationAct(EducationStandards)*)

Terizimat bita bukat fi lughat kutar, ma mahlumat hashan al Ganun bita Khadamat bita Lughal al Gharbi Australian, huwo fi moujut fi Office of Multicultural Interests (OMI) website:www.omi.wa.gov.au

Hashan ahktar bita mahlumat, be tafadhali nadi OMI ma telefon 6552 7300 au email harmony@omi.wa.gov.au